

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD. İtiraz No: 2008/785

İtiraz Eden (Davacı) : Murat Artu

Vekili : Av.Elif Karagözoğlu

Piyade Sokak No:18-Çankaya/ANKARA

Karşı Taraf (Davalılar) : 1-Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Selanik Cad. No:19/1-Kızılay/ANKARA

Vekili: Av. Nurten Çağlar-aynı adreste-

2-TMMOB Mimarlar Odası

Konur Sokak No:4/2-Yenişehir/ANKARA

Vekili: Av. Berna Yeşilkaya-aynı adreste-

İstemin Özeti : Danıştay Sekizinci Dairesince verilen ve yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin bulunan 2.7.2008 günlü E:2008/1942 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini istemektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi Mustafa Karabulut'un Düşüncesi: İtirazın kabulü gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Saadet Ünal'ın Düşüncesi : İtiraz dilekçesinde ileri sürülen nedenler, Danıştay Sekizinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararın kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, itirazın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca gereği görüşüldü:

Mimar olan davacı tarafından 2008 Yılı Büro Tescil Belgesinin yenilenmemesi üzerine TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 7. maddesinin 1. fıkrasının (h) ve 2. fıkrasının (i) bendinde, 9. maddesinin 5. fıkrasının (i) ve 6. fıkrasının (h) bendinde, 10. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendinde, 11. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde ve 12. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde yer alan "Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması" ibarelerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay Sekizinci Dairesince verilen ve yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin bulunan 2.7.2008 günlü, E:2008/1942 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini istemektedir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD. İtiraz No: 2008/785

Dosyanın incelenmesinden, kendi adına serbest çalışan mimar olan davacının büro tescil belgesinin "Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olma" koşulunu yerine getirmemesi nedeniyle yenilenmediğine ilişkin yazının TMMOB Mimarlar Odasınca tebliği üzerine dava konusu Yönetmeliğin 7., 9., 10., 11. ve 12. maddelerinde yer alan "Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması" ibarelerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmakta ise de; davacının büro tescil belgesinin yenilenmemesinin doğrudan dayanağının Yönetmeliğin "Kendi adına serbest çalışan mimarın tescili ve tescil yenilemesi" başlıklı 7. maddesinin tescilin yenilenmesiyle ilgili ikinci fıkrasının (i) bendinde yer alan "Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması" tümcesinin olduğu anlaşıldığından, davacının itiraz isteminin anılan tümceyle sınırlı olarak incelenmesi gerekmektedir.

Yönetmeliğin 4. maddesinde serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi, Mimarlar Odası tarafından verilen ve her yıl yenilenen, serbest mimarın serbest mimarlık hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirleyen belge olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre, büro tescil belgesi bulunan bir mimarın serbest mimarlık hizmetlerini yapmaya devam edebilmesi için büro tescil belgesini her yıl yeniletmesi gerekmektedir. Diğer yandan, Yönetmeliğin 7. maddesinin ikinci fıkrasında tescilin yenilenmesi koşulları düzenlenmiş olup, bu koşullardan birisi de "Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olmak"tır.

Uyuşmazlığın çözümü için, serbest mimarların tescil belgelerinin her yıl yenilenmesi koşulu olarak Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimin zorunlu görülmesinin hukuka uygun olup olmadığının Yönetmeliğin dayanağı yasaların ilgili maddelerinin incelenmesi suretiyle belirlenmesi gereklidir.

Anayasa'nın 135. maddesinde; "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir." denilmektedir.

Dava konusu Yönetmeliğin dayanağı 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunda, mimarlık unvan ve yetkisi ile sanat icra etmek isteyenlerin sahip olmaları gereken diplomaya yer verilmiş; 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 2. maddesinde ise, a) bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek, b) mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD. İtiraz No: 2008/785

ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak, c) meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmî makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları, fennî şartnameleri incelemek ve bunlar hakkında görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmek Birliğin kuruluş amaçları arasında sayılmış; anılan Yasanın 19. maddesinde, Odaların, Yasanın 2. maddesinde belirtilen amaç için Birlik Umumi Heyetince kararlaştırılan işlerden yalnız odalarını ilgilendiren kısımlar ile görevli oldukları, 33. maddesinde, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve meslekî tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetinde oldukları, 39. maddesinin 1. bendinde, bu kanun hükümlerinin müteşebbis heyetlerce ihzar ve Birlik umumi heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Anayasa ve yasa hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Mimarlar Odasının serbest çalışan mimarların mesleki etkinliklerini denetlemek ve serbest mimarlık hizmetlerinin mesleki esaslarını, mesleki deneyim, kapasite ve yeterlilik açısından değerlendirmekle görevli olduğu anlaşılmakta olup, bu çerçevede Mimarlar Odasınca serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi verilirken kimi koşulların aranması doğaldır. Bununla birlikte, bu koşulların yasalarla tanınan serbest mimarlık yapma hakkını sınırlayacak nitelikte bulunmaması gereklidir.

Yasada öngörülmeleyen bir yükümlülüğün yönetmelikle getirilmesi hukuka uygun görülemez. Gerek 3458 sayılı Yasada gerekse 6235 sayılı Yasada, ilgili meslek odalarına üyelerinin mesleki faaliyetlerini sürdürebilmeleri için meslek içi eğitim almaları koşulunu öngören bir yükümlülük getirme yetkisi tanınmamıştır. Meslek odalarının, Anayasada ve yasalarda öngörülen amaçlarını gerçekleştirmek için meslek mensuplarına yönelik eğitim düzenlemesi mümkün olmakla birlikte, bu eğitimin mesleki faaliyetin sürdürülmesinin koşulu haline getirilmesi hukuka uygun bulunmamaktadır.

Diğer yandan, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi bulunan bir mimarın serbest mimarlık hizmetlerini yapmaya devam edebilmesi için, her yıl meslek içi eğitim almasının zorunlu görülmesi, Anayasanın 48. maddesinde yer alan çalışma hak ve özgürlüğünün ölçülülük ilkesine aykırı olarak sınırlandırılmasına yol açacak niteliktedir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD. İtiraz No: 2008/785

Açıklanan nedenlerle, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 4001 sayılı Kanunla değişik 27 nci maddesinde öngörülen ve yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli olan koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından, davacı itirazının KABULÜNE ve dava konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendinin yürütülmesinin durdurulmasına 18.9.2008 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu

Danıştay Başkanvekili
Sinan Yörükoğlu

11. Daire Başkanı
Mustafa İlhan Dinç

5. Daire Başkanı
Turan Falcıoğlu

13. Daire Başkanı
Faruk Öztürk

12. Daire Başkanı
Yücel İrmak

10. Daire Başkanı
Mehmet Ünlüçay

6. Daire Başkanı
Bekir Aksoylu

2. Daire Başkanı
Kamuran Erbuğa

6. Daire Üyesi
Banu Dilçin

11. Daire Üyesi
İzge Nazlıoğlu

5. Daire Üyesi
Salih Er

2. Daire Üyesi
Murat Cebeci

5. Daire Üyesi
Günay Erden

13. Daire Üyesi
Suna Türkoğlu

6. Daire Üyesi
Habibe Ünal

2. Daire Üyesi
Kırdar Özsoylu

5. Daire Üyesi
Sadri Bozkurt

13. Daire Üyesi
Turan Karakaya

2. Daire Üyesi
Ayla Günenç

13. Daire Üyesi
Zümrüt Öden

6. Daire Üyesi
Zeynep Yılmaz

..
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD. İtiraz No: 2008/785

12. Daire Üyesi
Efser Koçakoğlu

10. Daire Üyesi
Nüket Yoklamacıoğlu

10. Daire Üyesi
İbrahim Berberoğlu

12. Daire Üyesi
Muzaffer Dilek

11. Daire Üyesi
Hüseyin Poroy

12. Daire Üyesi
Erkan Cantekin

X

10. Daire Üyesi
Tülin Özdemir

11. Daire Üyesi
M.Temel Koçaklar

KARŞI OY

X- Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta gerçekleşmediği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Daire kararına yapılan itirazın reddi oyuyla, karara karşıyım.

12. Daire Üyesi
Muzaffer Dilek

K/G-7.10.2008/10.10

